III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

INTERACTIO – HYBRID – 140. PLENÁRNE ZASADNUTIE VR, 12. 10. 2020 – 14. 10. 2020

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Program EÚ v oblasti zdravia (EU4Health)

(2020/C 440/22)

Referenčný dokument:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení akčného programu Únie v oblasti zdravia na obdobie 2021 – 2027 (programu EU4Health) a o zrušení nariadenia EÚ č. 282/2014

I. **NÁVRHY ZMIEN**

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Hoci členské štáty nesú zodpovednosť za svoje vlastné politiky v oblasti zdravia, očakáva sa od nich, že budú zároveň chrániť verejné zdravie v duchu európskej solidarity. Zo skúseností z prebiehajúcej krízy spôsobenej ochorením COVID-19 vyplýva, že na úrovni Únie sú potrebné ďalšie rozhodné akcie na podporu spolupráce a koordinácie medzi členskými štátmi s cieľom zlepšiť prevenciu a kontrolu cezhraničného šírenia závažných ochorení ľudí, s cieľom bojovať proti iným závažným cezhraničným ohrozeniam zdravia a chrániť zdravie a dobré životné podmienky ľudí v Únii.	Hoci členské štáty nesú zodpovednosť za svoje vlastné politiky v oblasti zdravia, očakáva sa od nich, že budú zároveň chrániť verejné zdravie v duchu európskej solidarity***, ako sa pripomína aj v článku 222 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že Únia a jej členské štáty musia konať v duchu solidarity***. Zo skúseností z prebiehajúcej krízy spôsobenej ochorením COVID-19 vyplýva, že na úrovni Únie sú potrebné ďalšie rozhodné akcie na podporu spolupráce a koordinácie medzi členskými štátmi a ***územnými samosprávami, a tam, kde je to vhodné, verejnými inštitúciami***, s cieľom zlepšiť prevenciu a kontrolu cezhraničného šírenia závažných ochorení ľudí***, podporiť vývoj a sprístupnenie produktov dôležitých na prevenciu a liečbu týchto chorôb*** s cieľom bojovať proti iným závažným cezhraničným ohrozeniam zdravia a chrániť zdravie a dobré životné podmienky ľudí v Únii.

Zdôvodnenie

Je dôležité pripomenúť ducha solidarity medzi členskými štátmi v oblasti zdravia.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 10

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vzhľadom na závažnú povahu cezhraničných ohrození zdravia by sa v rámci programu mali podporovať koordinované opatrenia v oblasti verejného zdravia na úrovni Únie zamerané na riešenie rôznych aspektov takýchto hrozieb. S cieľom posilniť spôsobilosť Únie pripraviť sa na zdravotnú krízu, reagovať na ňu a zvládať ju by mal program podporovať akcie prijaté v rámci mechanizmov a štruktúr zriadených podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ a ďalších relevantných mechanizmov a štruktúr zriadených na úrovni Únie. Mohlo by to zahŕňať strategické hromadenie základných zdravotníckych potrieb ***alebo*** budovanie kapacít v rámci reakcie na krízu, preventívne opatrenia v súvislosti s očkovaním a imunizáciou, posilnené programy dohľadu. V tejto súvislosti by mal program podporovať celoúnijnú a medziodvetvovú kapacitu aktérov na predchádzanie krízam, pripravenosť, dohľad, riadenie a reakcie na úrovni Únie a na štátnej, regionálnej a miestnej úrovni vrátane plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí a cvičení pripravenosti v súlade s prístupom „jedno zdravie“. Mal by uľahčiť vytvorenie integrovaného prierezového rámca na komunikáciu o rizikách, ktorý by fungoval vo všetkých fázach zdravotnej krízy – prevencie, pripravenosti a reakcie.	Vzhľadom na závažnú povahu cezhraničných ohrození zdravia by sa v rámci programu mali podporovať koordinované opatrenia v oblasti verejného zdravia na úrovni Únie zamerané na riešenie rôznych aspektov takýchto hrozieb. S cieľom posilniť spôsobilosť Únie pripraviť sa na zdravotnú krízu, reagovať na ňu a zvládať ju by mal program podporovať akcie prijaté v rámci mechanizmov a štruktúr zriadených podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ a ďalších relevantných mechanizmov a štruktúr zriadených na úrovni Únie. Mohlo by to zahŕňať strategické hromadenie základných zdravotníckych potrieb***, podporu investícií do výroby farmaceutických pomôcok a produktov na boj proti pandémii a ďalším hrozbám pre verejné zdravie s cieľom zabezpečiť európsku sebestačnosť, budovanie kapacít v rámci reakcie na krízu alebo pomoc pri vypracovaní štatistického protokolu členskými štátmi, ktorý by umožňoval porovnávanie údajov o vplyve pandémií na úrovni NUTS 2***, preventívne opatrenia v súvislosti s očkovaním a imunizáciou, posilnené programy dohľadu. V tejto súvislosti by mal program podporovať celoúnijnú a medziodvetvovú kapacitu aktérov na predchádzanie krízam, pripravenosť, dohľad, riadenie a reakcie na úrovni Únie a na štátnej, regionálnej a miestnej úrovni vrátane plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí a cvičení pripravenosti v súlade s prístupom „jedno zdravie“. Mal by uľahčiť vytvorenie integrovaného prierezového rámca na komunikáciu o rizikách, ktorý by fungoval vo všetkých fázach zdravotnej krízy – prevencie, pripravenosti a reakcie.

Zdôvodnenie

Do výroby farmaceutických pomôcok a produktov na boj proti pandémiám sa musí investovať vo veľkom.

V rámci členských štátov sa okrem toho bude musieť rozvíjať spoločné využívanie štatistických údajov.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 12

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
S cieľom chrániť ľudí v zraniteľných situáciách, a to aj ľudí trpiacich duševnými chorobami a chronickými chorobami, by mal program podporovať aj akcie, ktoré riešia vedľajší dosah zdravotnej krízy na ľudí patriacich do takýchto zraniteľných skupín.	S cieľom chrániť ľudí v zraniteľných situáciách, a to aj ľudí trpiacich duševnými chorobami a chronickými chorobami ***(vrátane obezity)***, by mal program podporovať aj akcie, ktoré riešia vedľajší dosah zdravotnej krízy na ľudí patriacich do takýchto zraniteľných skupín. V ***záujme zabezpečenia vysokých noriem základných zdravotníckych služieb by mal program najmä v časoch krízy a pandémie podporovať využívanie telemedicíny.***

Zdôvodnenie

Telemedicína sa musí rozvíjať tak, aby bola v čase krízy a pandémie efektívnym nástrojom.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Zo skúseností z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 vyplynulo, že je vo všeobecnosti potrebné podporovať štrukturálnu transformáciu a systémové reformy zdravotníckych systémov v celej Únii s cieľom zlepšiť ich účinnosť, prístupnosť a odolnosť. V kontexte takejto transformácie a reforiem by mal program v synergii s programom Digitálna Európa podporovať akcie, ktoré urýchľujú digitálnu transformáciu zdravotníckych služieb a zvyšujú ich interoperabilitu, prispievajú k zvýšeniu kapacity zdravotníckych systémov na podporu prevencie chorôb a na podporu zdravia, s cieľom poskytnúť nové modely starostlivosti a integrované služby podľa potrieb ľudí, počnúc miestnou a primárnou zdravotnou starostlivosťou až po vysokošpecializované služby, a zabezpečiť účinnú pracovnú silu vo verejnom zdravotníctve, vybavenú správnymi zručnosťami vrátane digitálnych zručností. Vytvorením európskeho priestoru pre údaje týkajúce sa zdravia by sa systémom zdravotnej starostlivosti, výskumníkom a verejným orgánom poskytli prostriedky na zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotnej starostlivosti. Vzhľadom na základné právo na prístup k preventívnej zdravotnej starostlivosti a lekárskej starostlivosti, ktoré je zakotvené v článku 35 Charty základných práv Európskej únie, a vzhľadom na spoločné hodnoty a zásady zdravotníckych systémov v Európskej únii stanovené v záveroch Rady z 2. júna 2006 ([12]), by mal program podporovať akcie zabezpečujúce univerzalitu a inkluzívnosť zdravotnej starostlivosti, čo znamená, že nikomu nie je zamedzený prístup k zdravotnej starostlivosti, a akcie zabezpečujúce, aby boli práva pacientov vrátane práv týkajúcich sa ochrany ich súkromných údajov plne rešpektované. ([12]) Závery Rady o spoločných hodnotách a zásadách v zdravotníckych systémoch Európskej únie (Ú. v. EÚ C 146, 22.6.2006, s. 1).	Zo skúseností z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 vyplynulo, že je vo všeobecnosti potrebné podporovať štrukturálnu transformáciu a systémové reformy zdravotníckych systémov v celej Únii s cieľom zlepšiť ich účinnosť, prístupnosť a odolnosť. ***Tieto reformy musia v kontexte prepracovaného európskeho semestra posilňovať špecifickosť európskych systémov zdravotnej starostlivosti, ktoré sú založené na spoľahlivých verejných službách a veľkých verejných investíciách. Zdravotnícke služby sú službami všeobecného záujmu, ktorých cieľom je posilnenie Európskeho piliera sociálnych práv a ktoré nemôžu podliehať logike súkromného sektora.*** **V** kontexte takejto transformácie a reforiem by mal program ***organizovať koordináciu a financovanie záťažových testov v členských štátoch – zohľadňujúc pritom štruktúru systémov zdravotnej starostlivosti v jednotlivých členských štátoch – s cieľom odhaliť nedostatky a overiť kapacity v oblasti reakcie na pandémie***. ***Okrem toho by mal program*** v synergii s programom Digitálna Európa podporovať akcie, ktoré urýchľujú digitálnu transformáciu zdravotníckych služieb a zvyšujú ich interoperabilitu, prispievajú k zvýšeniu kapacity zdravotníckych systémov na podporu prevencie chorôb a na podporu zdravia, s cieľom poskytnúť nové modely starostlivosti a integrované služby podľa potrieb ľudí, počnúc miestnou a primárnou zdravotnou starostlivosťou až po vysokošpecializované služby, a zabezpečiť účinnú pracovnú silu vo verejnom zdravotníctve, vybavenú správnymi zručnosťami vrátane digitálnych zručností. Vytvorením európskeho priestoru pre údaje týkajúce sa zdravia by sa systémom zdravotnej starostlivosti, výskumníkom a verejným orgánom poskytli prostriedky na zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotnej starostlivosti. Vzhľadom na základné právo na prístup k preventívnej zdravotnej starostlivosti a lekárskej starostlivosti, ktoré je zakotvené v článku 35 Charty základných práv Európskej únie, a vzhľadom na spoločné hodnoty a zásady zdravotníckych systémov v Európskej únii stanovené v záveroch Rady z 2. júna 2006 ([12]), by mal program podporovať akcie zabezpečujúce univerzalitu a inkluzívnosť zdravotnej starostlivosti, čo znamená, že nikomu nie je zamedzený prístup k zdravotnej starostlivosti, a akcie zabezpečujúce, aby boli práva pacientov vrátane práv týkajúcich sa ochrany ich súkromných údajov plne rešpektované. ([12]) Závery Rady o spoločných hodnotách a zásadách v zdravotníckych systémoch Európskej únie (Ú. v. EÚ C 146, 22.6.2006, s. 1).

Zdôvodnenie

Ako sa uvádza v pozmeňovacom návrhu.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 18

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Program by mal preto prispievať k prevencii chorôb počas celého života jednotlivca a k podpore zdravia zameraním sa na faktory zdravotného rizika, ako je používanie tabaku a súvisiacich produktov a expozícia ich emisiám, škodlivá konzumácia alkoholu a spotreba nelegálnych drog. Program by mal takisto prispievať k zníženiu poškodenia zdravia v dôsledku užívania drog, nezdravého stravovania, fyzickej neaktivity a vystavenia environmentálnemu znečisteniu a mal by podporovať priaznivé prostredia pre zdravý životný štýl, a tak dopĺňať opatrenia členských štátov v týchto oblastiach. Program by mal preto prispieť k cieľom európskej zelenej dohody, stratégie z farmy na vidličku a stratégie biodiverzity.	Program by mal preto prispievať k prevencii chorôb počas celého života jednotlivca a k podpore zdravia zameraním sa na faktory zdravotného rizika, ako je používanie tabaku a súvisiacich produktov a expozícia ich emisiám, škodlivá konzumácia alkoholu a spotreba nelegálnych drog. Program by mal takisto prispievať k zníženiu poškodenia zdravia v dôsledku užívania drog, nezdravého stravovania, fyzickej neaktivity a vystavenia environmentálnemu znečisteniu a mal by podporovať priaznivé prostredia pre zdravý životný štýl, a tak dopĺňať opatrenia členských štátov a ***územných samospráv*** v týchto oblastiach. Program by mal preto prispieť k cieľom európskej zelenej dohody, stratégie z farmy na vidličku a stratégie biodiverzity.

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha územných samospráv.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 20

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Program bude spoločne fungovať a zároveň sa navzájom doplňať s ďalšími politikami, programami a fondmi EÚ, ako sú akcie vykonávané v rámci programu Digitálna Európa, programu Horizont Európa, rezervy rescEU v rámci mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany, nástroja núdzovej podpory v rámci Únie, Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+ vrátane synergií v súvislosti s lepšou ochranou zdravia a bezpečnosti miliónov pracovníkov v EÚ) vrátane zložky Zamestnanosť a sociálna inovácia (EaSI), Fondu InvestEU, Programu pre jednotný trh, Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vrátane nástroja na realizáciu reforiem, programu Erasmus, Európskeho zboru solidarity, podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (nástroj SURE) a nástrojov vonkajšej činnosti EÚ, ako sú Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce a nástroj predvstupovej pomoci III. Vo vhodných prípadoch sa stanovia spoločné pravidlá s cieľom zabezpečiť medzi fondmi konzistentnosť a komplementaritu a zároveň zaistiť, aby boli rešpektované osobitosti politík, ako aj na účely dosiahnutia súladu so strategickými požiadavkami týchto politík, programov a fondov, v zmysle základných podmienok fondov EFRR a ESF+.	Program bude spoločne fungovať a zároveň sa navzájom doplňať s ďalšími politikami, programami a fondmi EÚ, ako sú akcie vykonávané v rámci programu Digitálna Európa, programu Horizont Európa, rezervy rescEU v rámci mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany, nástroja núdzovej podpory v rámci Únie, Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+ vrátane synergií v súvislosti s lepšou ochranou zdravia a bezpečnosti miliónov pracovníkov v EÚ) vrátane zložky Zamestnanosť a sociálna inovácia (EaSI), Fondu InvestEU, Programu pre jednotný trh, Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vrátane nástroja na realizáciu reforiem, programu Erasmus, Európskeho zboru solidarity, podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (nástroj SURE) a nástrojov vonkajšej činnosti EÚ, ako sú Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce a nástroj predvstupovej pomoci III. Vo vhodných prípadoch***, a prípadne v spolupráci s riadiacimi orgánmi európskych štrukturálnych a investičných fondov,*** sa stanovia spoločné pravidlá s cieľom zabezpečiť medzi fondmi konzistentnosť a komplementaritu a zároveň zaistiť, aby boli rešpektované osobitosti týchto politík, ako aj s cieľom dosiahnuť súlad so strategickými požiadavkami týchto politík, programov a fondov, ako sú základné podmienky v rámci ERDF a ESF+.

Zdôvodnenie

Pripomína sa prepojenie s riadiacimi orgánmi európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Pozmeňovací návrh 7

Odôvodnenie 25

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Právne predpisy Únie v oblasti zdravia majú bezprostredný vplyv na verejné zdravie, životy občanov, efektívnosť a odolnosť zdravotníckych systémov a dobré fungovanie vnútorného trhu. Na ochranu zdravia v Únii je nevyhnutný regulačný rámec pre medicínske produkty a technológie (lieky, zdravotnícke pomôcky a substancie ľudského pôvodu), ako aj pre právne predpisy týkajúce sa tabaku, pre práva pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a závažné cezhraničné ohrozenia zdravia. Programom by sa preto mala podporovať tvorba, vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov Únie v oblasti zdravia a mali by sa poskytovať kvalitné, porovnateľné a spoľahlivé údaje, ktoré by slúžili ako opora pre tvorbu politík a monitorovanie.	Právne predpisy Únie v oblasti zdravia majú bezprostredný vplyv na verejné zdravie, životy občanov, efektívnosť a odolnosť zdravotníckych systémov a dobré fungovanie vnútorného trhu. Na ochranu zdravia v Únii je nevyhnutný regulačný rámec pre medicínske produkty a technológie (lieky, zdravotnícke pomôcky a substancie ľudského pôvodu), ako aj pre právne predpisy týkajúce sa tabaku, pre práva pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a závažné cezhraničné ohrozenia zdravia. Programom by sa preto mala podporovať tvorba, vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov Únie v oblasti zdravia a mali by sa poskytovať kvalitné, porovnateľné a spoľahlivé údaje ***na regionálnej úrovni NUTS 2***, ktoré by slúžili ako opora pre tvorbu politík a monitorovanie.

Zdôvodnenie

Špecifikuje sa regionálna úroveň NUTS 2.

Pozmeňovací návrh 8

Odôvodnenie 26

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Cezhraničná spolupráca pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientom, ktorí sa premiestňujú medzi členskými štátmi, spolupráca v oblasti hodnotenia zdravotníckych technológií (HTA) a európskych referenčných sietí (ERN) sú príkladmi oblastí, v ktorých integrovaná práca medzi členskými štátmi ukázala, že má výraznú pridanú hodnotu a vysoký potenciál na zvýšenie účinnosti zdravotníckych systémov, a teda aj pre zlepšenie zdravia vo všeobecnosti. Program by preto mal podporovať činnosti umožňujúce takúto integrovanú a koordinovanú prácu, ktorá slúži aj na podporu vykonávania postupov, ktoré majú výrazný vplyv a ktoré sú zamerané na čo najúčinnejšiu distribúciu dostupných zdrojov pre príslušné obyvateľstvo a oblasti, aby sa maximalizoval ich vplyv.	Cezhraničná spolupráca pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientom, ktorí sa premiestňujú medzi členskými štátmi ***alebo medzi európskymi zoskupeniami územnej spolupráce (EZÚS)***, spolupráca v oblasti hodnotenia zdravotníckych technológií (HTA) a európskych referenčných sietí (ERN) sú príkladmi oblastí, v ktorých integrovaná práca medzi členskými štátmi a ***územnými samosprávami*** ukázala, že má výraznú pridanú hodnotu a vysoký potenciál na zvýšenie účinnosti zdravotníckych systémov, a teda aj pre zlepšenie zdravia vo všeobecnosti. Program by preto mal podporovať činnosti umožňujúce takúto integrovanú a koordinovanú prácu, ktorá slúži aj na podporu vykonávania postupov, ktoré majú výrazný vplyv a ktoré sú zamerané na čo najúčinnejšiu distribúciu dostupných zdrojov pre príslušné obyvateľstvo a oblasti, aby sa maximalizoval ich vplyv. ***Napríklad ako odporúčal Európsky výbor regiónov vo svojom stanovisku o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, programom by sa mali medzi pohraničnými regiónmi zriadiť „zdravotnícke koridory“, ktoré by umožnili pacientom a zdravotníckym pracovníkom pokračovať v cezhraničnom pohybe v období, keď platia obmedzenia pohybu, aby sa zaručil prístup k starostlivosti a jej poskytovanie.***

Zdôvodnenie

V tejto súvislosti by sme sa mohli zmieniť o EZÚS, pretože v pohraničných regiónoch prispievajú k lepšiemu prístupu k službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sú príkladom cezhraničnej spolupráce, ktorú zriadili miestne a regionálne samosprávy.

Pozmeňovací návrh 9

Odôvodnenie 30

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	V záujme zabezpečenia plnenia všetkých týchto cieľov na úrovni Únie by Európska komisia mala posilniť rozpočet a mandát jednotlivých európskych agentúr zodpovedných za oblasť zdravia, ako sú Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb, Európska agentúra pre lieky, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Európska chemická agentúra a Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Činnosť týchto agentúr by sa okrem toho mala lepšie koordinovať, aby účinnejšie prispievali k dosahovaniu cieľov programu EU4Health, a ich úloha pri riadení tohto programu by sa mala posilniť.

Zdôvodnenie

Európska únia má už teraz k dispozícii mnoho nástrojov. Je potrebné ich posilniť a ich činnosť lepšie koordinovať, aby sa zvýšila schopnosť EÚ reagovať na zdravotné krízy, a aby sa zlepšila úroveň zdravia Európanov.

Pozmeňovací návrh 10

Odôvodnenie 31

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vzhľadom na osobitný charakter cieľov a akcií, na ktoré sa program vzťahuje, majú príslušné orgány členských štátov v niektorých prípadoch najlepšie predpoklady na vykonávanie súvisiacich činností. Uvedené orgány, určené samotnými členskými štátmi, by sa preto na účely článku 195 nariadenia o rozpočtových pravidlách mali považovať za určených prijímateľov a granty by sa týmto orgánom mali udeľovať bez predchádzajúceho uverejnenia výziev na predkladanie návrhov.	Vzhľadom na osobitný charakter cieľov a akcií, na ktoré sa program vzťahuje, majú príslušné orgány členských štátov a ***miestne a regionálne samosprávy s kompetenciami v oblasti verejného zdravia*** v niektorých prípadoch najlepšie predpoklady na vykonávanie súvisiacich činností. Uvedené orgány, určené samotnými členskými štátmi, by sa preto na účely článku 195 nariadenia o rozpočtových pravidlách mali považovať za určených prijímateľov a granty by sa týmto orgánom mali udeľovať bez predchádzajúceho uverejnenia výziev na predkladanie návrhov.

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha miestnych a regionálnych samospráv s kompetenciami v oblasti zdravia.

Pozmeňovací návrh 11

Odôvodnenie 40

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vzhľadom na význam boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie na vykonávanie Parížskej dohody a cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN tento program prispeje k začleňovaniu opatrení v oblasti zmeny klímy do politík Únie a k dosiahnutiu celkového cieľa ***25 %*** rozpočtových výdavkov EÚ na podporu cieľov v oblasti zmeny klímy. Vo fáze prípravy a vykonávania programu sa určia príslušné akcie, ktoré sa preskúmajú v rámci hodnotenia v polovici obdobia.	Vzhľadom na význam boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie na vykonávanie Parížskej dohody a cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN tento program prispeje k začleňovaniu opatrení v oblasti zmeny klímy do politík Únie a k dosiahnutiu celkového cieľa ***30 %*** rozpočtových výdavkov EÚ na podporu cieľov v oblasti zmeny klímy. Vo fáze prípravy a vykonávania programu sa určia príslušné akcie, ktoré sa preskúmajú v rámci hodnotenia v polovici obdobia.

Zdôvodnenie

Zmena percentuálneho podielu, aby sa na ciele v oblasti klímy poskytlo viac prostriedkov.

Pozmeňovací návrh 12

Odôvodnenie 42

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Program by sa mal vykonávať tak, aby sa rešpektovala zodpovednosť členských štátov za vymedzenie ich politiky v oblasti zdravia, ako aj za organizáciu a poskytovanie zdravotníckych služieb a lekárskej starostlivosti.	Program by sa mal vykonávať tak, aby sa rešpektovala zodpovednosť členských štátov, ***a prípadne regiónov alebo iných úrovní riadenia, ktorých sa týka vymedzenie politík v oblasti zdravia,*** za vymedzenie ich politiky v oblasti zdravia, ako aj za organizáciu a poskytovanie zdravotníckych služieb a lekárskej starostlivosti.

Zdôvodnenie

Cieľom je zamerať sa na rôznych aktérov zapojených do vymedzovania politík v oblasti zdravia.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 3 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Posilniť zdravotnícke systémy a pracovníkov v zdravotníctve, a to aj digitálnou transformáciou a integrovanejšou a koordinovanejšou prácou medzi členskými štátmi, neustálym uplatňovaním najlepších postupov a zdieľaním údajov s cieľom zvýšiť všeobecnú úroveň verejného zdravia.	Posilniť zdravotnícke systémy a pracovníkov v zdravotníctve, a to aj digitálnou transformáciou a integrovanejšou a koordinovanejšou prácou medzi členskými štátmi, a ***územnými samosprávami s kompetenciami v oblasti verejného zdravia pomocou koordinácie zdravotníckych a lekársko-sociálnych aktérov na územiach s vyššou koncentráciou obyvateľstva***, neustálym vykonávaním najlepších postupov a zdieľaním údajov s cieľom zvýšiť všeobecnú úroveň verejného zdravia.

Zdôvodnenie

Pripomína sa význam miestnych aktérov s kompetenciami v oblasti zdravia.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Všeobecné ciele uvedené v článku 3 sa plnia pomocou týchto špecifických cieľov, v relevantných prípadoch v súlade s prístupom „jedno zdravie“:	Všeobecné ciele uvedené v článku 3 sa plnia pomocou týchto špecifických cieľov, v relevantných prípadoch v súlade s prístupom „jedno zdravie“:
1) posilniť kapacitu Únie v oblasti prevencie závažných cezhraničných ohrození zdravia, pripravenosti a reakcie na ne a riadenia zdravotných kríz okrem iného aj koordináciou, poskytnutím a nasadením kapacít v oblasti urgentnej zdravotnej starostlivosti, zberu údajov a dohľadu;	1) posilniť kapacitu Únie v oblasti prevencie závažných cezhraničných ohrození zdravia, pripravenosti a reakcie na ne a riadenia zdravotných kríz okrem iného aj koordináciou, poskytnutím a nasadením kapacít v oblasti urgentnej zdravotnej starostlivosti, zberu údajov***, zriadenia zdravotníckych koridorov*** a dohľadu;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2) zabezpečiť, aby v Únii boli k dispozícii rezervy alebo zásoby produktov dôležitých v krízovej situácii, ako aj rezerva lekárskeho a iného zdravotníckeho a podporného personálu, ktorý sa má mobilizovať v prípade krízy;	2) zabezpečiť, aby v Únii boli k dispozícii rezervy alebo zásoby produktov dôležitých v krízovej situácii, ako aj rezerva lekárskeho a iného zdravotníckeho a podporného personálu, ktorý sa má mobilizovať v prípade krízy;
3) podporovať akcie na zabezpečenie primeranej dostupnosti, prístupnosti a cenovej dostupnosti produktov dôležitých v krízovej situácii a iných nevyhnutných zdravotníckych potrieb;	3) podporovať akcie na zabezpečenie primeranej dostupnosti, prístupnosti a cenovej dostupnosti produktov dôležitých v krízovej situácii a iných nevyhnutných zdravotníckych potrieb;
4) posilniť účinnosť, prístupnosť, udržateľnosť a odolnosť zdravotníckych systémov, a to aj podporou digitálnej transformácie, zavádzaním digitálnych nástrojov a služieb, systémovými reformami, zavádzaním nových modelov starostlivosti a všeobecne dostupnou zdravotnou starostlivosťou, a riešiť nerovnosti v oblasti zdravia;	4) posilniť účinnosť, prístupnosť, udržateľnosť a odolnosť zdravotníckych systémov, a to aj ***organizovaním koordinácie a financovania pandemických záťažových testov pri zohľadnení štruktúr systémov zdravotnej starostlivosti v členských štátoch,*** podporou digitálnej transformácie, zavádzaním digitálnych nástrojov a služieb, systémovými reformami, zavádzaním nových modelov starostlivosti a všeobecne dostupnou zdravotnou starostlivosťou, a riešiť nerovnosti v oblasti zdravia;
5) podporovať akcie zamerané na posilnenie schopnosti zdravotníckych systémov zlepšovať prevenciu chorôb a podporovať zdravie, práva pacientov a cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a podporovať excelentnosť lekárskych a iných zdravotníckych pracovníkov;	5) podporovať akcie zamerané na posilnenie schopnosti zdravotníckych systémov zlepšovať prevenciu chorôb a podporovať zdravie, práva pacientov a cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a podporovať excelentnosť lekárskych a iných zdravotníckych pracovníkov;
6) podporovať akcie týkajúce sa dohľadu, prevencie, diagnostiky, liečby a starostlivosti v súvislosti s neprenosnými ochoreniami, a najmä rakovinou;	6) podporovať akcie týkajúce sa dohľadu, prevencie, diagnostiky, liečby a starostlivosti v súvislosti s neprenosnými ochoreniami, a najmä rakovinou;
7) posilňovať a podporovať obozretné a účinné používanie liekov, a najmä antimikrobiálnych látok, a výrobu a likvidáciu liekov a zdravotníckych pomôcok, ktorá je šetrnejšia k životnému prostrediu;	7) posilňovať a podporovať obozretné a účinné používanie liekov, a najmä antimikrobiálnych látok, a výrobu a likvidáciu liekov a zdravotníckych pomôcok, ktorá je šetrnejšia k životnému prostrediu;
8) podporovať tvorbu, vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov Únie v oblasti zdravia a poskytovať vysokokvalitné, porovnateľné a spoľahlivé údaje ako podklady na tvorbu politík a ich monitorovanie, a podporovať používanie posúdení vplyvu príslušných politík na zdravie;	8) podporovať tvorbu, vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov Únie v oblasti zdravia a poskytovať vysokokvalitné, porovnateľné a spoľahlivé údaje ako podklady na tvorbu politík a ich monitorovanie, a podporovať používanie posúdení vplyvu príslušných politík na zdravie;
9) podporovať integrovanú spoluprácu členských štátov, a najmä ich zdravotníckych systémov vrátane ***vykonávania preventívnych postupov s veľkým dosahom*** a rozširovania kontaktov prostredníctvom európskych referenčných sietí a iných nadnárodných sietí;	9) podporovať integrovanú spoluprácu členských štátov a ***územných samospráv***, a najmä ich zdravotníckych systémov vrátane ***zavedenia európskeho mechanizmu reakcie v oblasti zdravia pri reakcii na všetky typy zdravotných kríz*** a rozširovania kontaktov prostredníctvom európskych referenčných sietí a iných nadnárodných sietí;
10) podporovať príspevok Únie k medzinárodným a globálnym iniciatívam v oblasti zdravia.	10) podporovať príspevok Únie k medzinárodným a globálnym iniciatívam v oblasti zdravia.

Zdôvodnenie

Ako sa uvádza v pozmeňovacom návrhu.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Finančné krytie na implementáciu programu na roky 2021 až 2027 predstavuje sumu ***1 946 614 000*** EUR v bežných cenách.	1. Finančné krytie na implementáciu programu na roky 2021 až 2027 predstavuje sumu ***10 398 000 000*** EUR v bežných cenách ***(9 370 000 000 EUR v stálych cenách)***.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 16

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Komisia uskutočňuje so zdravotníckymi orgánmi členských štátov v riadiacej skupine pre podporu zdravia, prevenciu chorôb a manažment neprenosných chorôb konzultácie o pracovných plánoch stanovených pre program, o jeho prioritách a strategických smeroch, ako aj o jeho implementácii.	Komisia uskutočňuje ***na národnej úrovni alebo v prípade spoločných právomocí na regionálnej a miestnej úrovni*** so zdravotníckymi orgánmi členských štátov v riadiacej skupine pre podporu zdravia, prevenciu chorôb a manažment neprenosných chorôb konzultácie o pracovných plánoch stanovených pre program, o jeho prioritách a strategických smeroch, ako aj o jeho implementácii. ***Do tohto procesu zapojí územné samosprávy, ktoré majú kompetencie v oblasti politík týkajúcich sa zdravia.***

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha územných samospráv a spoločných právomocí v oblasti zdravia.

Pozmeňovací návrh 17

Príloha I, písm. g) bod i)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
podpora akcií na prenos poznatkov a spoluprácu na úrovni Únie s cieľom uľahčiť vnútroštátne reformné procesy zamerané na zvýšenie účinnosti, zlepšenie prístupnosti, udržateľnosti a odolnosti, najmä v záujme riešenia výziev identifikovaných v rámci európskeho semestra a s cieľom posilniť primárnu starostlivosť, podporiť integráciu zdravotnej starostlivosti a zamerať sa na všeobecne dostupnú zdravotnú starostlivosť a rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti;	podpora akcií na prenos poznatkov a spoluprácu na úrovni Únie ***po konzultácii s územnými samosprávami s kompetenciami v oblasti verejného zdravia*** s cieľom uľahčiť vnútroštátne reformné procesy zamerané na zvýšenie účinnosti, zlepšenie prístupnosti, udržateľnosti a odolnosti, najmä v záujme riešenia výziev identifikovaných v rámci európskeho semestra a s cieľom posilniť primárnu starostlivosť, podporiť integráciu***, koordináciu a odstupňovanie*** zdravotnej starostlivosti a zamerať sa na všeobecne dostupnú zdravotnú starostlivosť a rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti;

Zdôvodnenie

Je dôležité posilniť účasť miestnych a regionálnych samospráv na vnútroštátnych reformných procesoch a činnostiach uskutočňovaných v rámci európskeho semestra.

Pozmeňovací návrh 18

Príloha I písm. g) bod v)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
audit opatrení členských štátov zameraných na pripravenosť a reakciu (napríklad krízové riadenie, antimikrobiálna rezistencia, vakcinácia);	audit opatrení členských štátov a ***prípadne územných samospráv*** zameraných na pripravenosť a reakciu (napríklad krízové riadenie, antimikrobiálna rezistencia, vakcinácia);

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha územných samospráv.

Pozmeňovací návrh 19

Príloha I, písm. g) bod vi)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
podpora vzostupnej konvergencie výkonnosti vnútroštátnych systémov prostredníctvom rozvoja ukazovateľov, analýzy a sprostredkovania poznatkov a organizácie stresových testov vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti;	podpora vzostupnej konvergencie výkonnosti vnútroštátnych systémov prostredníctvom rozvoja ukazovateľov, analýzy a sprostredkovania poznatkov a organizácie stresových testov vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti ***so zapojením miestnych a regionálnych samospráv s kompetenciami v oblasti verejného zdravia***;

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha územných samospráv a spoločných právomocí v oblasti zdravia.

Pozmeňovací návrh 20

Príloha I písm. g) bod ix)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
podpora vytvárania a implementácie programov na pomoc členským štátom pri zavádzaní akcií na lepšiu podporu zdravia a prevenciu chorôb (prenosných a neprenosných ochorení);	podpora vytvárania a implementácie programov na pomoc členským štátom ***a územným samosprávam*** pri zavádzaní akcií na lepšiu podporu zdravia a prevenciu chorôb (prenosných a neprenosných ochorení)***, čo umožní podporu ich činností pri vymedzení a vykonávaní opatrení, ktoré sú prispôsobené ich osobitným charakteristikám v oblasti verejného zdravia***;

Zdôvodnenie

V mnohých členských štátoch zodpovedajú za tieto činnosti miestne a regionálne samosprávy, ktorým by z týchto programov mala byť poskytnutá podpora.

Pozmeňovací návrh 21

Príloha I písm. g) bod x)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
podpora akcií členských štátov zameraných na vytvorenie zdravého a bezpečného mestského, pracovného a školského prostredia, možností viesť zdravý život a zdravo sa stravovať, s prihliadnutím na potreby zraniteľných skupín;	podpora akcií členských štátov a ***územných samospráv*** zameraných na vytvorenie zdravého a bezpečného mestského, pracovného a školského prostredia, možností viesť zdravý život a zdravo sa stravovať, s prihliadnutím na potreby zraniteľných skupín;

Zdôvodnenie

V mnohých členských štátoch zodpovedajú za tieto činnosti miestne a regionálne samosprávy.

Pozmeňovací návrh 22

Príloha I písm. g) bod xii)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
podpora členských štátov pri posilňovaní administratívnych kapacít ich systémov zdravotnej starostlivosti prostredníctvom referenčného porovnávania, spolupráce a výmeny najlepších postupov;	podpora členských štátov a ***prípadne územných samospráv*** pri posilňovaní administratívnych kapacít ich systémov zdravotnej starostlivosti prostredníctvom referenčného porovnávania, spolupráce a výmeny najlepších postupov;

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha miestnych a regionálnych samospráv.

Pozmeňovací návrh 23

Príloha I písm. k) bod iii)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
oznamy na podporu prevencie chorôb a zdravého životného štýlu v spolupráci so všetkými dotknutými aktérmi na medzinárodnej úrovni, ***na*** úrovni Únie a ***na*** vnútroštátnej úrovni.	oznamy na podporu prevencie chorôb a zdravého životného štýlu v spolupráci so všetkými dotknutými aktérmi ***prispôsobené miestnej, regionálnej,*** medzinárodnej úrovni, úrovni Únie a vnútroštátnej úrovni.

Zdôvodnenie

Pripomína sa zapojenie rôznych miestnych úrovní.

Pozmeňovací návrh 24

Príloha I písm. l) (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	1) Spoločné výzvy v oblasti zdravia
	i) podpora opatrení zameraných na riešenie spoločných výziev v oblasti zdravia, ako sú nerovnosti v oblasti zdravia, prístup k starostlivosti, migrácia, starnutie obyvateľstva, bezpečnosť pacientov a vysokokvalitná zdravotná starostlivosť na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni;
	ii) podpora investičných činností zameraných na európsku výrobu materiálov a produktov dôležitých na boj proti pandémiám;
	iii) podpora investičných opatrení umožňujúcich prispôsobenie a modernizáciu nemocníc na základe konzistentnosti a odstupňovania starostlivosti poskytovanej na daných územiach.

Zdôvodnenie

Tieto činnosti by sa mali zahrnúť do zoznamu opatrení stanovených v programe.

Pozmeňovací návrh 25

Príloha II, časť A, bod I

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Kvalita a úplnosť plánovania pripravenosti a reakcie EÚ a členských štátov na závažné cezhraničné prípady ohrozenia zdravia	Kvalita a úplnosť plánovania pripravenosti a reakcie EÚ, členských štátov a ***prípadne územných samospráv*** na závažné cezhraničné prípady ohrozenia zdravia

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha miestnych a regionálnych samospráv.

Pozmeňovací návrh 26

Príloha II, časť A, bod III

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Počet akcií a najlepších postupov, ktoré priamo prispievajú k plneniu cieľa trvalo udržateľného rozvoja č. 3.4/členský štát.	Počet akcií a najlepších postupov, ktoré priamo prispievajú k plneniu cieľa trvalo udržateľného rozvoja č. 3.4/členský štát***, prípadne vrátane najlepších postupov na miestnej a regionálnej úrovni***.

Zdôvodnenie

Ako sa uvádza v pozmeňovacom návrhu.

Pozmeňovací návrh 27

Príloha II, časť A, bod IV

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Uplatňovanie najlepších postupov v členských štátoch EÚ	Uplatňovanie najlepších postupov členskými štátmi EÚ ***a ich územnými samosprávami s kompetenciami v oblasti zdravia***.

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha územných samospráv a spoločných právomocí v oblasti zdravia.

Pozmeňovací návrh 28

Príloha II, časť B, bod I

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Počet členských štátov so zlepšeným plánovaním pripravenosti a reakcie	Počet členských štátov a ***prípadne územných samospráv*** so zlepšeným plánovaním pripravenosti a reakcie

Zdôvodnenie

Pripomína sa úloha miestnych a regionálnych samospráv.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV,

1. zdôrazňuje záväzok považovať za prioritu „zdravotníctvo na európskej úrovni a podporovať regionálne a miestne samosprávy v boji proti rakovine a epidémiám chorôb v rámci cezhraničnej spolupráce v oblasti zdravia a pri modernizácii systémov zdravotnej starostlivosti“;

2. uznáva, že návrh Európskej komisie je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality;

3. vyjadruje poľutovanie nad vážnymi následkami pandémie COVID-19, ktoré sa nedali predvídať, ale možno ich prekonať prostredníctvom úzkej spolupráce a konsolidovaných mechanizmov;

4. zdôrazňuje, že obce, mestá, územné samosprávy a verejné inštitúcie sú v prvej línii boja proti pandémii ochorenia COVID-19, pretože prijímajú opatrenia v oblasti zdravia (nákup zdravotníckeho vybavenia, nábor zdravotníckeho personálu atď.) a núdzové opatrenia na riešenie rôznych aspektov pandémie, či už sú sociálneho, hospodárskeho alebo logistického charakteru;

5. vyzýva európske inštitúcie, aby v rámci svojich právomocí podnikli rázne kroky a prijali iniciatívy, ktorých cieľom bude priniesť cielenú odpoveď na krízu spôsobenú ochorením COVID-19, a aby si vymieňali skúsenosti v snahe anticipovať budúce zdravotné krízy. Pripomína, že tieto opatrenia sa musia pripraviť a realizovať v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi a územnými samosprávami s kompetenciami v oblasti verejného zdravia;

6. pripomína výsledky prieskumu Eurobarometra z roku 2017, v ktorom viac ako 70 % Európanov požadovalo väčšiu angažovanosť EÚ v oblasti zdravia;

7. zdôrazňuje, že tento hlavný program financovania zdravia na roky 2021 – 2027 by mal podporovať opatrenia zamerané na riešenie spoločných a dlhodobých výziev politík verejného zdravia v EÚ a členských štátoch, a to najmä pokiaľ ide o predvídanie iných podobných druhov kríz, nerovnosti v oblasti zdravia, prístup k starostlivosti, migráciu, starnúce obyvateľstvo, bezpečnosť pacientov a vysokokvalitnú zdravotnú starostlivosť na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ;

8. zdôrazňuje, že program EÚ v oblasti zdravia by sa nemal zameriavať len na krízové riadenie, ale musí v rámci obnovy po pandémii COVID-19 prispieť k výraznému zlepšeniu zdravia obyvateľstva EÚ, a to posilňovaním odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti, podporou inovácií v sektore zdravotníctva a integráciou prevencie a podpory zdravia ako nástrojov udržateľného rozvoja;

Zdravie európskych občianok a občanov – základné právo

9. uvedomuje si krízu, ktorou Európska únia prechádza od 10. marca 2020, keď vypukla pandémia ochorenia COVID-19, a ktorá má veľký ľudský rozmer, ako aj jej negatívny vplyv na zdravie občianok a občanov;

10. požaduje, aby oblasť zdravia prispievala k európskemu sociálnemu modelu, a najmä k Európskemu pilieru sociálnych práv;

11. pripomína, že zdravie je jedným zo základných práv, že ide o službu všeobecného záujmu a že ju nemožno považovať za trhovú službu;

12. pripomína, že riešenie nerovností v oblasti zdravia vznikajúcich v dôsledku sociálnych nerovností, ktorým sa dá predchádzať, je hlavným cieľom a účinným prostriedkom presadzovania zdravotnej bezpečnosti a systémov zdravotnej starostlivosti;

Ciele a úloha programu EÚ v oblasti zdravia (EU4Health)

13. zdôrazňuje, že cieľom programu EÚ v oblasti zdravia je posilniť zdravotnú bezpečnosť a prevenciu, zlepšiť koordináciu kapacít zdravotnej starostlivosti a pripraviť EÚ na budúce krízy v oblasti zdravia, a že rozpočet vo výške 1,7 miliardy EUR, ktorý stanovila Európska rada na svojom zasadnutí 20. júla 2020, nebude stačiť na dosiahnutie tohto cieľa;

14. zdôrazňuje význam zásady „zdravie vo všetkých politikách“, a tým aj potrebu koordinovať a prepojiť tento program s ostatnými programami EÚ, najmä s Európskym fondom regionálneho rozvoja a Kohéznym fondom v oblasti zdravotníckej infraštruktúry, programom Horizont Európa, pokiaľ ide o výskum a inovácie v oblasti zdravia, a s ESF + v oblasti odbornej prípravy a podpory prístupu zraniteľných skupín k zdravotnej starostlivosti;

15. víta návrh Európskej komisie zachovať aj v budúcom viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 osobitný program v oblasti zdravia, no vyjadruje poľutovanie nad tým, že Európska rada znížila dodatočné finančné prostriedky vo výške 7,7 miliardy EUR, ktoré Komisia navrhovala vyčleniť na program EÚ v oblasti zdravia v rámci plánu obnovy pre Európu s názvom „Ponaučenia z krízy a riešenie strategických výziev Európy“, čo je v rozpore s ambíciami tohto programu;

16. sa domnieva, že program EÚ v oblasti zdravia by mohol poskytnúť EÚ väčší počet nástrojov, ktoré by boli účinnejšie a ktoré by umožnili konať rýchlo, rozhodne a v koordinácii s členskými štátmi so zapojením miestnych a regionálnych samospráv s právomocami v oblasti verejného zdravia, s cieľom pripraviť sa na krízy a zvládať ich, ale aj zlepšiť fungovanie a výkonnosť systémov zdravotnej starostlivosti EÚ vo všeobecnosti;

17. považuje za nevyhnutné, aby EÚ disponovala prostriedkami zodpovedajúcimi deklarovanej ambícii podporovať investičné programy v oblasti výskumu, výroby liekov a prístrojov na ochranu obyvateľstva;

18. poukazuje na to, že program je určený aj na vybudovanie rezervy liekov a zdravotníckeho vybavenia, personálu a odborníkov v oblasti zdravotníctva a na poskytovanie technickej pomoci;

19. považuje za dôležité, aby EÚ vzhľadom na skúsenosti s pandémiou COVID-19 vyčlenila značné zdroje na zlepšenie schopnosti Únie predchádzať zdravotným hrozbám/krízovým situáciám v oblasti zdravia, pripraviť sa a reagovať na ne a posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi v tejto oblasti. Zároveň sa však nesmie upustiť od opatrení EÚ v oblasti podpory zdravia a prevencie chorôb;

20. sa domnieva, že rovnako ako doteraz a pri rešpektovaní autonómie členských štátov pri navrhovaní, organizácii a financovaní služieb zdravotnej starostlivosti je potrebné poskytnúť finančné prostriedky na rôzne formy spolupráce v oblasti cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, ako sú európske referenčné siete (ERN) pre vysokošpecializovanú liečbu a zriedkavé choroby, hodnotenie zdravotníckych technológií a rozvoj prístupov v oblasti digitálneho zdravotníctva. Veľké úsilie sa musí vyvinúť aj v boji proti antimikrobiálnej rezistencii, ktorá je hrozbou pre zdravie a ktorá si vyžaduje európsku aj celosvetovú spoluprácu;

21. pripomína, že jedným z cieľov programu EÚ v oblasti zdravia je znížiť do roku 2030 predčasnú úmrtnosť o jednu tretinu a že tento cieľ sa dosiahne prostredníctvom boja proti neprenosným chorobám vďaka lepšej diagnostike, prevencii a starostlivosti, najmä pokiaľ ide o rakovinu, kardiovaskulárne choroby, cukrovku a poruchy duševného zdravia;

Výzva na spoluprácu

22. poukazuje na to, že program EÚ v oblasti zdravia by mal byť zostavený v zmysle posilnenia regionálnych systémov financovaním iniciatív, ako je napríklad: podpora a poradenstvo prispôsobené potrebám jednotlivých krajín na zlepšenie zdravotnej starostlivosti, odborná príprava zdravotníckych pracovníkov, ktorí sa majú nasadzovať v celej Únii, posúdenie pripravenosti a reakcie členských štátov, vykonávanie klinických testov s cieľom urýchliť vývoj liekov a vakcín, spolupráca so cezhraničnými partnermi, vypracúvanie štúdií, zber údajov a vypracúvanie porovnávacích analýz;

23. víta kroky, ktoré už podnikla Európska komisia v snahe umožniť EÚ poskytnúť väčšiu podporu nevyhnutnú na zmiernenie záťaže spojenej s úsilím, ktoré členské štáty vynakladajú na riešenie súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19;

24. naliehavo žiada, aby sa pri navrhovaní a analýze opatrení v rámci programu EÚ v oblasti zdravia zohľadňovalo hľadisko rodovej rovnosti;

25. sa domnieva, že opatrenia v rámci nového programu EÚ v oblasti zdravia musia byť navrhnuté tak, aby prispievali k rozvoju ekologicky a sociálne udržateľnej spoločnosti;

26. vyzýva regióny EÚ, ako aj ďalších aktérov EÚ, aby spolupracovali v záujme zabezpečenia lepšieho vykonávania rôznych prvkov programu EÚ v oblasti zdravia a akcií uvedených v oznámení Európskej komisie o pripravenosti systémov zdravotnej starostlivosti EÚ rýchlo reagovať v prípade ďalšieho šírenia ochorenia COVID-19 v budúcnosti;

27. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné posilniť kapacity inštitúcií EÚ, pokiaľ ide o intervencie v oblasti zdravia a krízové riadenie, najmä priamym zapojením príslušných miestnych a regionálnych štruktúr v tejto oblasti;

28. sa domnieva, že je potrebné zvýšiť účinnosť a odolnosť vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti podporovaním investícií do programov prevencie chorôb, podporovaním výmeny osvedčených postupov, presadzovaním medzinárodnej spolupráce a zlepšením prístupu k zdravotnej starostlivosti;

29. berie na vedomie skutočnosť, že cieľom programu je vyplniť medzery, ktoré odhalila pandémia, a že za politiky v oblasti zdravia sú preto v prvom rade zodpovedné členské štáty, pričom Európska únia môže dopĺňať a podporovať vnútroštátne opatrenia a prijímať právne predpisy v konkrétnych odvetviach;

30. zdôrazňuje potrebu spolupráce v EÚ pri vývoji, výrobe a distribúcii vakcín v rámci programu Horizont Európa;

31. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť účasť územných samospráv na riadení systémov zdravotnej starostlivosti, ako aj na stanovovaní priorít a vykonávaní programu, a to vzhľadom na ich zásadnú úlohu v oblasti zdravia, prevencie a podpory. Zároveň sa domnieva, že na zabezpečenie efektívnosti nástrojov na zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva – od prevencie až po odstupňovanie starostlivosti – je nevyhnutné prihliadať na údaje o verejnom zdraví špecifické pre každý región.

V Bruseli 14. októbra 2020

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Apostolos TZITZIKOSTAS